

Skupni evropski azilni sistem načeloma ne nasprotuje temu, da država članica samodejno, izvedeno in zaradi ohranitve enotnosti družine razširi status begunca na mladoletnega otroka starša, ki mu je bil tak status priznan

Tožeča stranka v postopku v glavni stvari, LW, tunizijska državljanka, je bila leta 2017 v Nemčiji rojena tunizijski materi, katere prošnja za azil ni bila uspešna, in sirskega očetu, ki mu je bil leta 2015 priznan status begunca. Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (zvezni urad za migracije in begunce, Nemčija) je prošnjo za azil, vloženo v imenu LW, z odločbo zavrnil.

Ker LW pred sodiščem, pri katerem je bila vložena tožba zoper to odločbo, ni uspela, je zoper sodbo tega sodišča vložila revizijo pri predložitvenem sodišču Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Nemčija).

Predložitveno sodišče je navedlo, da LW ne more zahtevati priznanja statusa begunca iz naslova lastne pravice. LW bi lahko namreč dejansko zaščito uživala v Tuniziji, državi njenega državljanstva. Vendar naj bi LW izpolnjevala pogoje, določene v nacionalni zakonodaji¹, za izvedeno priznanje statusa begunca zaradi varstva družine v okviru azila kot mladoletni otrok starša, ki mu je bil ta status priznan. V skladu s to zakonodajo bi bilo treba status begunca priznati tudi otroku, ki je rojen v Nemčiji in ima po drugem od staršev državljanstvo tretje države, na ozemlju katere ne bi bil preganjan.

Predložitveno sodišče se je spraševalo, ali je taka razlaga nemškega prava združljiva z **Direktivo 2011/95**², zato je prekinilo odločanje in Sodišče vprašalo glede razlage člena 3³ in člena 23(2)⁴ navedene direktive. Veliki senat Sodišča je s sodbo odgovoril, da ti določbi **ne nasprotujeta temu, da država članica na podlagi ugodnejših nacionalnih določb izvedeno in zaradi ohranitve enotnosti družine prizna status begunca mladoletnemu neporočenemu otroku državljana tretje države, ki mu je bil ta status priznan, tudi v primeru, ko je ta otrok rojen na ozemlju te države članice in ima po drugem od staršev državljanstvo druge tretje države, v kateri ne bi tvegala preganjanja. Združljivost** takih nacionalnih določb z Direktivo 2011/95 pa je pogojena s tem, da ta otrok ni zajet z izključitvenim razlogom iz te direktive in da zaradi svojega državljanstva ali drugega elementa, ki je značilen za njegov osebni pravni status, nima pravice do boljše obravnave v navedeni državi članici, kot je tista, ki izhaja iz priznanja statusa begunca.

¹ V obravnavanem primeru člen 26(2) in (5) Asylgesetz (zakon o azilu) v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari. Ti povezani določbi predpisujeta, da se neporočeni mladoletni otrok begunca na njegovo prošnjo prizna za upravičenca do mednarodne zaščite, kadar je status, ki je bil priznan njegovemu staršu, dokončen.

² Direktiva 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite (UL 2011, L 337, str. 9)

³ Ta določba predpisuje možnost za države članice, da uvedejo ugodnejše standarde za opredelitev osebe kot begunca in za opredelitev vsebine mednarodne zaščite, v kolikor so ti standardi združljivi s to direktivo.

⁴ Ta določba, katere namen je zagotoviti ohranitev enotnosti družine upravičenca do mednarodne zaščite, kadar njegovi družinski člani individualno ne izpolnjujejo pogojev, potrebnih za pridobitev take zaščite, predpisuje razširitev nekaterih ugodnosti, dodeljenih upravičencu, na navedene člane.

Presoja Sodišča

Na prvem mestu, Sodišče je ugotovilo, da otrok, ki je v položaju, kot je podan v zadevi v glavni stvari, ne izpolnjuje pogojev za individualno priznanje statusa begunca na podlagi ureditve, uvedene z Direktivo 2011/95.

Iz navedene direktive namreč izhaja, da je za status begunca potrebna izpolnitev dveh pogojev, ki se nanašata, prvič, na strah pred preganjanjem in, drugič, na to, da tretja država, katere državljanstvo ima zadevna oseba, zoper dejanja preganjanja ne zagotavlja zaščite. LW pa bi lahko uživala dejansko zaščito v Tuniziji. Sodišče je v tem okviru opozorilo, da v skladu z ureditvijo, vzpostavljeno z Direktivo 2011/95, prošnji za mednarodno zaščito individualno ni mogoče ugoditi zgolj zato, ker ima družinski član prosilca utemeljen strah pred preganjanjem ali zanj obstaja utemeljeno tveganje, da bo utrpel resno škodo, če se ugotovi, da kljub njegovi vezi s tem družinskim članom in posebni ranljivosti, ki iz te vezi na splošno izhaja, prosilec sam ni izpostavljen tveganju, da bo preganjan ali da bo utrpel resno škodo⁵.

Na drugem mestu, Sodišče je poudarilo, da Direktiva 2011/95 ne določa, da se status begunca izvedeno razširi na družinske člane begunca, ki individualno ne izpolnjujejo pogojev za priznanje tega statusa. Člen 23 te direktive namreč državam članicam nalaga le, da svoje nacionalno pravo prilagodijo tako, da so lahko taki družinski člani v obsegu, združivem z njihovim osebnim pravnim statusom, upravičeni do nekaterih ugodnosti, ki med drugim zajemajo izdajo dovoljenja za prebivanje ali dostop do zaposlitve in katerih cilj je ohranitev enotnosti družine. Poleg tega se obveznost držav članic, da določijo dostop do teh ugodnosti, ne razširja na otroke upravičenca do mednarodne zaščite, ki so rojeni v državi članici gostiteljici v družino, ki je bila v njej ustvarjena.

Na tretjem mestu, zaradi ugotovitve, ali lahko država članica vseeno izvedeno in zaradi ohranjanja enotnosti družine prizna status begunca otroku, ki je v položaju, kot je podan pri LW, je Sodišče opozorilo, da člen 3 Direktive 2011/95 državam omogoča, da uvedejo ugodnejše standarde za opredelitev osebe kot begunca, v kolikor so ti standardi združljivi s to direktivo.

Taki standardi so z direktivo zlasti nezdržljivi, če priznavajo status begunca državljanom tretje države, ki so v položajih, ki nimajo nobene zveze z logiko mednarodne zaščite⁶. Samodejno izvedeno priznanje statusa begunca mladoletnemu otroku osebe – ki ji je bil ta status priznan, ne glede na to, ali ta otrok individualno izpolnjuje pogoje za priznanje navedenega statusa ali ne, in tudi če je bil navedeni otrok rojen v državi članici gostiteljici – predpisano v nacionalni zakonodaji iz postopka v glavni stvari zaradi ohranjanja enotnosti družine begunca, pa je povezano z logiko mednarodne zaščite.

Vendar pa je Sodišče poudarilo, da lahko obstajajo položaji, v katerih bi bila samodejna izvedena razširitev – zaradi ohranitve enotnosti družine – statusa begunca na mladoletnega otroka begunca kljub obstoju te povezave nezdržljiva z Direktivo 2011/95.

Tako po eni strani pridržek v členu 3 te direktive nasprotuje temu, da država članica sprejme določbe, ki dodeljujejo status begunca osebi, ki ne more biti begunec na podlagi člena 12(2) navedene direktive. Vendar pa nacionalna zakonodaja iz postopka v glavni stvari take osebe izključuje iz pravice do razširitve statusa begunca.

Po drugi strani pridržek iz člena 23(2) Direktive 2011/95 izključuje, da bi se ugodnosti, dodeljene upravičencu do mednarodne zaščite, razširile na družinskega člana tega upravičenca, če to ne bi bilo združljivo z osebnim pravnim statusom zadevnega družinskega člana. Sodišče je pojasnilo obseg tega pridržka, ki ga je treba spoštovati tudi, kadar država članica uporabi ugodnejše standarde, sprejete v skladu s členom 3 te direktive, na podlagi katerih se status, priznan upravičencu do mednarodne zaščite, samodejno razširi na njegove družinske člane, ne glede na to, ali sami izpolnjujejo pogoje za priznanje tega statusa.

⁵ Glej sodbo z dne 4. oktobra 2018, Ahmedbekova ([C-652/16](#), EU:C:2018:801, točka 50).

⁶ Glej sodbo z dne 4. oktobra 2018, Ahmedbekova ([C-652/16](#), EU:C:2018:801, točka 71).

V zvezi s tem bi bilo z osebnim pravnim statusom otroka upravičenca do mednarodne zaščite, ki sam ne izpolnjuje pogojev za pridobitev te zaščite, nezdržljivo, da se nanj razširijo ugodnosti iz člena 23(2) Direktive 2011/95 ali status, priznan temu upravičencu, če ima ta otrok državljanstvo države članice gostiteljice ali drugo državljanstvo, ki mu ob upoštevanju vseh elementov, ki so značilni za njegov osebni pravni status, daje pravico do boljše obravnave v tej državi članici, kot je ta, ki izhaja iz take razširitve. Pri tej razlagi pridržka iz člena 23(2) Direktive 2011/95 55 se upoštevajo koristi otroka, glede na katere je treba to določbo razlagati in uporabljati.

V obravnavanem primeru pa ni razvidno, da bi imela LW zaradi svojega tunizijskega državljanstva ali drugega elementa, značilnega za njen osebni pravni status, pravico do boljšega obravnavanja v Nemčiji, kot je obravnavanje, ki izhaja iz izvedene razširitve statusa begunca, priznanega njenemu očetu.

Nazadnje, Sodišče je pojasnilo, da združljivost uporabe ugodnejših nacionalnih določb, kot so te iz postopka v glavni stvari, za položaj, kakršen je položaj LW, z Direktivo 2011/95 ni odvisna od tega, ali je za LW in njena starša mogoče, da se nastanijo v Tuniziji. Ker je namen člena 23 te direktive beguncu omogočiti uživanje pravic, ki so mu priznane s tem statusom, pri čemer ohrani enotnost svoje družine na ozemlju države članice sprejemnice, obstoj možnosti, da se družina LW nastani v Tuniziji, ne more utemeljiti tega, da bi se pridržek iz odstavka 2 te določbe razumel tako, da izključuje priznanje statusa begunca LW, saj bi taka razlaga pomenila, da se njen oče odpove pravici do azila, ki mu je bil priznan v Nemčiji.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793